

WEWNĄTRZSZKOLNY SYSTEM DORADZTWA ZAWODOWEGO W GIMNAZJUM NR 7 W GRUDZIĄDZU

WPROWADZENIE

Orientacja zawodowa – to działania wychowawcze szkoły, rodziców i innych osób, grup i instytucji mające na celu przygotowanie młodzieży do planowania kariery zawodowej, którego ważnym elementem jest podejmowanie kolejnych decyzji wyboru zawodu i szkoły. *(K.Lelińska, Zarys programu poradnictwa zawodowego, informacji oraz orientacji zawodowej w warunkach reformy systemu edukacji, CMPPP, MEN, Pracownia Doradztwa Zawodowego, Warszawa 1999)*

Absolwent gimnazjum podejmuje najważniejsze decyzje zawodowe w procesie edukacji szkolnej. Są one najtrudniejsze w życiu młodego człowieka, gdyż w zdecydowanej mierze wpływają na osiągnięcie przyszłych sukcesów życiowych.

W gimnazjum zajęcia z orientacji zawodowej powinny pomóc uczniowi w zharmonizowaniu jego indywidualnych potrzeb i możliwości z potrzebami społecznymi, przygotować go do wyboru kierunku kształcenia zgodnego z preferencjami zawodowymi, ukształtować świadomość, że zawód nie jest wybierany na całe życie i że każdy człowiek może wykonywać co najmniej kilka zawodów.

System doradztwa zawodowego w gimnazjum obejmuje ogół działań podejmowanych przez szkołę w celu właściwego przygotowania uczniów do wyboru zawodu i kierunku kształcenia ponadgimnazjalnego.

Cel główny WSDZ:

- wspieranie uczniów w podejmowaniu decyzji o wyborze kierunku swojego kształcenia i planowania drogi zawodowej
- podniesienie poziomu przygotowania młodzieży do wyboru zawodu

Cele szczegółowe:

- rozwijanie aktywności poznawczej uczniów w kierunku właściwej samooceny możliwości psychofizycznych,
- poznawanie przez młodzież własnej osobowości w określaniu przydatności zawodowej,
- kształtowanie świadomych decyzji odnośnie wyboru zawodu i szkoły,
- aktywizowanie uczniów do poznawania różnych grup zawodowych,
- inspirowanie młodzieży do poznawania kierunków kształcenia i wymagań edukacyjnych w szkołach ponadgimnazjalnych,
- poznawania rynku pracy,
- poznawanie zawodów przyszłości w kraju i w Unii Europejskiej,
- zapoznawanie rodziców z problematyką rozwoju zawodowego dziecka,
- włączanie placówek, instytucji i zakładów pracy w proces orientacji i doradztwa zawodowego w szkole,
- prowadzenie indywidualnego i grupowego doradztwa zawodowego na terenie gimnazjum.

Zadania wychowawcy :

- pomoc młodzieży w poznaniu jej możliwości, zainteresowań, zalet, aspiracji – po to, by w przyszłości uniknąć niewłaściwych wyborów
- Realizacja zajęć z zakresu orientacji zawodowej wynikających z programu wychowawczego szkoły

Zadania pedagoga i psychologa szkolnego:

- koordynowanie działań z zakresu orientacji zawodowej
- wspieranie wychowawców w opracowywaniu zajęć przygotowujących młodzież do podejmowania decyzji zawodowych
- organizowanie wyjazdów do grudziądzkich szkół ponadgimnazjalnych w ramach akcji „Drzwi otwarte”
- indywidualne oraz grupowe konsultacje dla uczniów
- sugerowanie konsultacji w PPP, w przypadkach szczególnych (np. trudność z wyborem szkoły ze względu na określone problemy zdrowotne)
- organizowanie „Giełdy zawodów”, spotkania z przedstawicielami różnych zawodów, specjalistów w swej dziedzinie
- prowadzenie zajęć w ramach koła aktywizującego uczniów do wyboru szkoły oraz przyszłego zawodu
- Aktywizowanie rodziców w proces wychowawczy dziecka, prowadzący do wyboru zawodu i właściwej szkoły ponadgimnazjalnej,

Zadania nauczycieli poszczególnych przedmiotów :

- zaznajomienie z różnymi zawodami wykonywanymi przez ludzi
- wdrożenie do sumienności, rzetelności, pilności i obowiązkowości
- rozbudzanie zainteresowań

HARMONOGRAM PRACY Z ZAKRESU WSDZ

Lp.	Zadania	Realizator	Termin	Uwagi
1.	Zaprowadzenie i aktualizacja szkolnej tablicy zawodoznawczej	pedagog	Cały rok szkolny	Cel: informacja edukacyjno-zawodowa
2.	Badanie losów absolwentów(wybory szkół ponadgimnazjalnych)	pedagog	IX	Kontakt ze szkołami ponadgimnazjalnymi
3.	Realizacja zajęć aktywizujących do wyboru szkoły i przyszłego zawodu w kl.II i III	doradca PPP	Do uzgodnienia	Współpraca z PPP
4.	Realizacja zajęć zawodoznawczych w klasach pierwszych	Doradca MCK	Do uzgodnienia	Współpraca z MCK
5.	Prowadzenie zajęć koła „Zanim Wybierzesz”	pedagog	Od IX-VI	Program własny
6.	Prowadzenie lekcji wychowawczych zawodoznawczych w kl.III	wychowawcy	Wg planu pracy	
7.	Realizacja zajęć w kl.III mających na celu rozwój osobisty uczniów, identyfikację własnych celów życiowych i zawodowych „Mój wybór-moja przyszłość”	pedagog/psycholog	III/IV	
8.	Projekcja filmów poszerzających wiedzę o poszczególnych szkołach oraz zawodach	wychowawcy	Cały rok szkolny	
9.	Prezentowanie wiedzy o różnych zawodach na poszczególnych przedmiotach, podczas realizacji treści programowych związanych z wykonywaniem jakiegoś zawodu	nauczyciele przedmiotów	Cały rok szkolny	
10.	Indywidualne konsultacje dla uczniów wspierające ich w planowaniu kariery edukacyjno-zawodowej oraz konstruowaniu indywidualnego planu działania	pedagog psycholog	Na bieżąco	
11.	Psychoedukacja rodziców- Indywidualne spotkania	pedagog psycholog	Wg. potrzeb	
12.	Spotkanie z rodzicami mające na celu zapoznanie ich z ofertą edukacyjną grudniowych szkół ponadgimnazjalnych oraz zasadami rekrutacji	Pedagog psycholog	III	

13.	Włączenie uczniów do działań związanych z tworzeniem bazy informacyjnej, która przygotuje młodzież do wyboru szkoły	pedagog wychowawcy	III-VI	Przewodniczący kl.III
14.	Przygotowanie ewidencji uczniów kl.III z problemami zdrowotnymi(umożliwienie uzyskania pierwszeństwa przyjęć uczniów do szkół ponadgimnazjalnych)	pedagog, pielęgniarka szkolna	III	Kontakt PPP
15.	Utworzenie banku informacji m.in. o szkołach ponadgimnazjalnych, kształceniu ustawicznym, zawodach przyszłości, rynku pracy	pedagog	Cały rok szkolny	Współpraca z biblioteką szkolną, Młodzieżowym Ośrodkiem Kariery przy OHP, PPP
16.	Zorganizowanie wycieczek do szkół ponadgimnazjalnych w ramach „Drzwi otwartych”	pedagog psycholog	II sem.	Kontakt z dyrekcją, pedagogami szkół ponadgimnazjal nych
17.	Zorganizowanie szkolnej „Giełdy zawodów”	pedagog, psycholog	V	Współpraca z rodzicami
18.	Udział uczniów klas III w „Targach Edukacyjnych”	dyrekcja wychowawcy	II sem.	
19.	Wycieczki zawodoznawcze	pedagog wychowawcy	Zgodnie z potrzeba mi uczniów	Współpraca ze środowiskiem lokalnym
20.	Uaktualnianie pomocy dydaktycznych (filmy edukacyjne, książki) na potrzeby zajęć z zakresu orientacji zawodowej	nauczyciele biblioteki szkolnej pedagog	I sem.	
21.	Aktywizowanie młodzieży do udziału w konkursie nt. zawodów	Pedagog wychowawcy	I semestr	Współpraca z WUP w Toruniu
22.	Realizacja przedsięwzięć pozwalających na odkrywanie przez młodzież własnych talentów, pasji: Szkolny Konkurs Talentów Gala Sportu	N-le przedmiotów artystycznych wice-dyrektor ds. sportu		
22.	Sprawozdanie z planowanych i zrealizowanych zadań z zakresu wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego	pedagog	VI	W ramach sprawozdania pedagoga

Realizowanie treści orientacji zawodowej w ramach obowiązkowych przedmiotów

Lp.	REALIZOWANE TREŚCI/ PRZEDMIOT	UWAGI (pożądane cele kształcenia)
1.	<p>Język polski Poznanie samego siebie Rozwijanie zainteresowań Szukanie informacji Poznawanie i uczestniczenie w ćwiczeniach z użyciem technik komunikowania się(np rozmowa kwalifikacyjna, pisanie podań, listu motywacyjnego) Autocharakterystyka-umiejętność prezentowania samego siebie</p>	<p>Uświadomienie przez uczniów swoich zainteresowań, uzdolnień humanistycznych i możliwości ich wykorzystania w wybieranych zawodach -Zdobycie umiejętności komunikowania się z innymi ludźmi -Zdobycie praktycznych umiejętności np. pisania listu motywacyjnego, życiorysu itp.</p>
2.	<p>Matematyka Wskazywanie i opisywanie konkretnych zawodów, które wymagają bardzo dobrej znajomości matematyki (np. zawody związane z matematyką, , fizyką teoretyczną, geodezją, marketingiem, księgowością, rachunkowością)</p>	<p>-Zrozumienie przez uczniów, że matematyka jest ważnym przedmiotem obowiązującym na egzaminach na wielu etapach uczenia się -Uświadomienie przez uczniów własnych uzdolnień matematycznych jako podstawy do poszukiwania dziedzin życia zawodowego, w których mogą być wykorzystane -zdobycie praktycznych umiejętności; odczytywanie informacji z wykresów(statystyka)</p>
3.	<p>Informatyka Poszerzenie wiedzy zawodoznawczej uczniów w zakresie zawodów informatycznych(np.informatyk, programista, elektronik mikroprocesorowy, operator sieci, grafik i inne) Określenie związków łączących technikę i informatykę oraz wykorzystanie ich w niektórych zawodach Ekonomiczne i społeczne aspekty rozwoju techniki i informatyki – ich wpływ na postęp i zmiany w zawodach Praca z programem edukacyjnym-rozwiązywanie problemów z różnych przedmiotów szkolnych(np. z zakresu przygotowania się do egzaminów gimnazjalnych)</p>	<p>-pobudzanie uczniów do aktywności zawodowej z zastosowaniem komputera -Rozwijanie zainteresowań związanych z przetwarzania informacji -Wykształcenie twórczego myślenia, oraz rozwijanie wyobraźni twórczej(tworzenie witryn www.)</p>

	Poszukiwanie i pobieranie informacji z różnych źródeł (np. z zakresu innowacji naukowych, programów samokształceniowych, multimedialnych, ofert pracy i innych)	
4.	<p>Fizyka W czasie nauki o budowie atomu i energii jądrowej - wskazanie na zakres pracy fizyka jądrowego, energetyka jądrowego i inżyniera techniki jądrowej Podczas nauki o elektryczności i magnetyzmie – omówienie pracy konstruktora maszyn elektrycznych, elektryka, elektromechanika</p>	<p>-Uświadomienie zamiłowania do nauk ścisłych -Zdobycie umiejętności rozwiązywania problemów -Nabycie umiejętności wykorzystania podstawowych zjawisk fizycznych w pracy i życiu codziennym</p>
5.	<p>Geografia Realizując temat o dziejach Ziemi - omówienie zawodów geologa, hydrologa, klimatologa Podczas omawiania zagadnień związanych z przemysłem – omówienie zawodów związanych z regionem i lokalnym rynkiem pracy</p>	<p>-Uświadomienie zainteresowań związanych z budową, dziejami, oraz wpływem przemysłu i działalności ludzkiej na przeobrażenia, którym podlega Ziemia</p>
6.	<p>Chemia Przy omawianiu kwasów, zasad i soli – nawiązanie do pracy chemika-analityka, biotechnologa Realizując temat dotyczący związków węgla jako podstawowego składnika organizmów żywych – wskazuje się na pracę w zawodach związanych z technologią żywności (poznanie pracy w cukiernictwie, produkcji piekarsko-ciastkarskiej, przetwórstwie owocowo-warzywnym, mleczarskim itp.)</p>	<p>-Uświadomienie sobie zamiłowania do nauk przyrodniczych -wykształcenie myślenia analitycznego, twórczej wyobraźni i kreatywności -Uświadomienie znaczenia niektórych związków chemicznych spotykanych w życiu codziennym i ich wpływie na zdrowie człowieka</p>
7.	<p>Biologia W czasie prezentowania struktury mikroskopowej organizmów żywych – nawiązanie do pracy mikrobiologa, histopatologa Podczas omawiania treści dotyczących budowy człowieka – zaprezentowanie zawodu lekarza (różne specjalności)</p>	<p>-Uświadomienie zainteresowania naukami przyrodniczymi wykształcenie umiejętności obserwacji i dbałości o szczegóły, wykształcenie umiejętność szybkiego podejmowania decyzji (zawody związane ze służbą zdrowia)</p>

8.	<p>Wiedza o społeczeństwie Zajęcia obejmują m.in. zagadnienia związane z prezentacją zawodów <i>Człowiek i okresy jego życia/położna, lekarz, pedagog</i> <i>Komunikacja interpersonalna/socjolog, dziennikarz, aktor</i> <i>Człowiek i jego potrzeby/psycholog, pielęgniarka, pracownik socjalny</i> <i>Spoleczeństwo i jego funkcjonowanie/politolog, filozof, prawnik</i> <i>Życie szkoły/nauczyciel, bibliotekarz, pracownik administracji i obsługi</i> <i>Samorząd terytorialny/sekretarka, księgową, ekonomista różnych specjalności, radca prawny</i> Ogólne zapoznanie uczniów z proceduralną dokumentacją obowiązującą w ubieganiu się o pracę – m.in. „List motywacyjny”, „CV” i inne oraz zebranie informacji internetowych na temat rynku pracy Zajęcia związane z poznawaniem swoich zainteresowań i predyspozycji psychicznych do pracy zawodowej oraz mechanizmami rządzącymi rynkiem pracy</p>	<ul style="list-style-type: none"> -aktywizowanie uczniów do zbierania różnorodnych informacji i materiałów zawodoznawczych -wskazywanie uczniom wartości własnej osobowości w osiąganiu celów zawodowych-życiowych -kształtowanie aktywnych postaw edukacyjno-zawodowych
9.	<p>Wychowanie Fizyczne W trakcie zajęć teoretycznych wskazuje się ciekawe zawody związane z doskonałą sprawnością fizyczną tj. ratownik górski czy wodny, trener, animator sportu, instruktor dyscyplin sportu. W klasach sportowych młodzież zdobywa uprawnienia sędziego w lekkoatletyce</p>	<ul style="list-style-type: none"> -Wykształcenie sprawności fizycznej, odporności na stres, umiejętności pracy w zespole
10.	<p>Plastyka/Zajęcia artystyczne W ramach zajęć – nawiązuje się do zawodów z dziedziny sztuki tj. grafik, rzeźbiarz, konserwator sztuki, kustosz, przewodnik muzealny, historyk sztuki czy projektant mody</p>	<ul style="list-style-type: none"> -Wykształcenie wrażliwości na piękno, zmysłu estetycznego -Uświadomienie zainteresowań plastycznych -Wykształcenie twórczej wyobraźni, kreatywności, pomysłowości
11.	<p>Technika Poznawanie działania odbiornika radiowego/zawody elektronik, elektromonter, elektryk Zasady sporządzania rysunku technicznego/zawody tokarz, mechanik pojazdów samochodowych, blacharz Poznawanie przyrządów pomiarowych – suwmiarka, funkcji podstawowych urządzeń/aparat fotograficzny, telefon komórkowy</p>	<ul style="list-style-type: none"> -wdrażanie uczniów do wykonywania różnych czynności zawodowych -rozpoznawanie i rozwijanie u uczniów zdolności i umiejętności zawodowych -kształtowanie i rozwijanie prawidłowej motywacji do pracy zawodowej
12	<p>Lekcje wychowawcze Zgodnie z planem działań wychowawczych już w klasie pierwszej realizuje się zajęcia wspierające młodzież w określaniu własnych uzdolnień. Podejmuje</p>	<ul style="list-style-type: none"> -Poznanie siebie, swoich zainteresowań, predyspozycji zawodowych -Uznanie pracy jako jednej z

<p>się również problematykę roli pracy w rozwoju człowieka. Młodzież stara się określić własne postawy wobec pracy w domu i szkole. Omawia się wybrane zawody. (Tematy: „Moje zainteresowania”, „Poznajemy zawody”).</p> <p>W klasie drugiej młodzież uświadamia sobie swoje mocne strony, które mogą być spożytkowane w przyszłej pracy zawodowej (Temat: „Moje atuty zawodowe”).</p> <p>W klasie trzeciej, w ramach orientacji zawodowej uczniowie zdobywają umiejętność samooceny, wiedzę o zawodach, rozwijają zainteresowania zawodowe, poznają szkoły, w których mogą kontynuować naukę (Tematy: „Poznajemy zawody”- wypracowania na temat różnych grup zawodów „Czym powinienem się kierować wybierając zawód?” „Praca – konieczność czy przywilej?” „Mój wybór-moja przyszłość” „Przedstawienie oferty grudziądzkich szkół ponadgimnazjalnych”)</p>	<p>najważniejszych wartości w życiu Zdobywanie umiejętności samooceny -Zdobywanie wiedzy o zawodach -Kształtowanie zainteresowań zawodowych</p>
---	---

*Opracowanie:
mgr Dorota Korzeniewska*